

HET DUVELSKLÖKSKE VAN SAMBEEK

*Een sage uit de omgeving van
SambEEK en Vierlingsbeek*

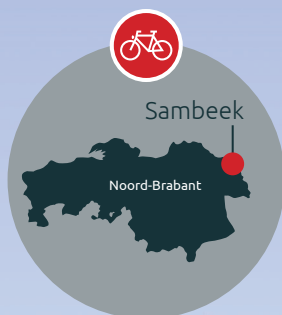
Het Duvelsklökske van SambEEK is onderdeel van de Sagen & Legenden Routes
Spannende fiets- en wandelroutes in Brabant

— 18 kilometer fietsroute in de omgeving van SambEEK en Vierlingsbeek —

HET DUVELSKLÖKSKE

*Als je vanaf het stuw- en sluizencomplex in Sambeek de dijk afrijdt,
zie je hem in de verte staan: de Sint-Janstoren van Sambeek.*

*Hij torent hoog boven het Maasheggenlandschap uit. Niet voor niets noemen
de Sambekenaren de forse middeleeuwse toren 'knoeper'. Ooit, tijdens een kerstnacht,
danste een duivel rondom de torenspits. Stap op je fiets en zoek mee naar
een klokje dat verdween. Spits je oren, misschien hoor je het ergens luiden...*

In Brabant leven de sagen en legenden voort.

Fiets- en wandelroutes leiden je langs de meest indrukwekkende
plekjes waar de verhalen tot leven komen. De Duvelsklökske fietsroute
is een route van 18 kilometer door het Maasheggenlandschap,
tussen Sambeek en Vierlingsbeek.

HET DUVELSKLÖKSKE

Een sage uit de omgeving van Sambeek en Vierlingsbeek

Dit is een verhaal dat vaders en moeders hun kinderen vertellen, al eeuwenlang. Het liefst als de wind om het huis waait en het buiten guur en donker is. De kinderen vertellen het weer door aan hún kinderen. Een verhaal over een klok en een toren, een pastoor en een duivel...

Hun kerktoeren mocht geen kleintje worden, vonden de gelovigen van Sambeek. Die moest je van ver kunnen zien! Hendrikje Hack, de zoon van een welgestelde Sambekenaar, mocht in 1486 de eerste steen leggen. Straks, aan het eind van deze fietstocht, kun je die steen zelf bekijken (7). Toen de Sambekenaars 46 jaar later waren uitgemetseld, was de toren bijna vijftig meter hoog. Fier torende de 'knoeper' uit boven dorp en landerijen. Nu kon je hem wel zien, maar nog niet horen. Dus liet de pastoor een paar klokken gieten. Vooral de kleinste klok had een prachtige, heldere klank en werd snel geliefd. Wat had de koster ook alweer tegen de pastoor gezegd? O ja: "Ge vergeet toch niet de klokken in te zegenen, hè?"

Elke keer als de boeren in het Maasheggenlandschap de kleinste klok hoorden klepperen, staakten ze het koeien melken en keken verrukt op naar hun toren. Wat was die groot! En wat een hemels geluid!

Toen kwam de kerstnacht, een nacht die de pastoor nooit zou vergeten. Hij schrok wakker van een hels kabaal, opende zijn raam en herkende direct het geluid van het geliefde klokje. Maar wat een herrie! Het was op hol geslagen! Het klepperde wild op en neer, alsof bliksem-schichten onophoudelijk als klepels tegen het klokje sloegen. En wat was die donkere schaduw die rondom de torenspits danste? Nee toch, dat leek wel... de duivel! (6) Het was hem ook. Met een akelige schreeuw dook de duivel een galmgat in en kwam er met het op hol geslagen klokje weer uit. Klepperend werd het klokje, in de klauwen van de duivel, opgeslokt door de donkere kerstnacht.

De volgende dag gingen de dorpelingen op zoek. Iemand wist te vertellen dat de duivel het klokje in de Lins had geworpen, een moerassig ven in het veld tussen Sambeek en Boxmeer. Maar gevonden werd het klokje niet.

De pastoor zocht op eigen houtje door. In de Lins was hij niet gevonden. Had de duivel het klokje misschien in een van de vele poelen in het Maasheggenlandschap gegooid? Hij begon te zwerven door het heggenlandschap en meende klokgelui te horen. Het kwam van de Maas en werd sterker als hij de rivier naderde. Wat een sof! Het was een voorbijvarend schip dat de scheepsbel luidde. Even later meende hij het klokje weer te horen, maar het bleek de bel van het Maasveer te zijn, waarmee je de veerman aan de overkant kon waarschuwen dat je overgezet wilde worden.

Zijn zwerftocht bracht hem bij een boerderij in de Zoetepasweiden. De pastoor durfde zijn oren eigenlijk niet meer te geloven, hoorde hij nu van alle kanten dat klokje klinken? Toen hij voorzichtig een stekelige meidoortak aan de kant duwde, zag hij dat hij weer pech had: het waren koeien. De boer had ze een bel omgehangen zodat 'ie wist waar ze uithingen.

De geestelijke beklom één van de Groeningse Bergjes (5). Nu hoorde hij toch echt klokgelui. Hij haastte zich naar beneden, volgde het galmen en kwam terecht bij... het Koningskerkje van Vierlingsbeek (4). Wat dom dat hij zich daarin had vergist! Die klok luidde zojuist twaalf uur. Met het schaamrood op de kaken klopte de pastoor op de deur van het Vierlingskerkje. De dominee maakte open. Hij had erg met de Sambeekse zielenherder te doen. 'Jullie katholieken zegenen die klokken toch altijd in? Weet je zeker dat je dat Duvelsklökske óók hebt gewijd?'

De pastoor kon zich wel voor het hoofd slaan. Hij was destijds zo blij geweest met zijn klokken, dat hij wat al te haastig met zijn wijwaterkwast had gezwaaid. Nu hij erover nadacht, wist hij het zeker: dat kleintje, dat was 'ie helemaal vergeten...

Nog vele jaren dwaalde de pastoor rond door het Maasheggengebied. 'Dat is zijn straf,' zeiden ze in Sambeek tegen elkaar. 'Een klok die met heilig water is gewijd, daar brandt de duivel zijn poten niet aan. Maar een óngewijd klokje, tja... Haastige spoed is zelden goed.'

Soms, in een stille kerstnacht, openen de inwoners van Sambeek hun ramen als ze buiten een geluid horen. 'Stil eens', zeggen ze tegen hun kinderen. 'Daar klinkt het Duvelsklökske...'

Wil je met eigen ogen zien waar het klokje ooit hing? Beklim dan de Sint-Janstoren voor een prachtig uitzicht over Sambeek en omgeving! Maak hiervoor een afspraak bij Eetcafé De Gouden Leeuw, tegenover de toren. Bel voor meer informatie naar: 0485-572264.

Tekst: Geurt Franzen

ROUTEGEGEVENS

Totale route: 18 kilometer

S Start- en eindpunt

Stuw- en sluizencomplex Sambeek
Maasstraat 12
5836 BB Sambeek

KNOOPPUNTEN

38 – 55 – 54 – 39 – 37 – 18 – 04 – 38

LEGENDA BEZIENSWAARDIGHEDEN

- 1 De Schutkooi
- 2 Vlinderkapel
- 3 Laurentiuskerk
- 4 Koningskerkje
- 5 Groeningse Bergjes
- 6 Duivels beeld
- 7 Sint-Janstoren
- 8 Poel

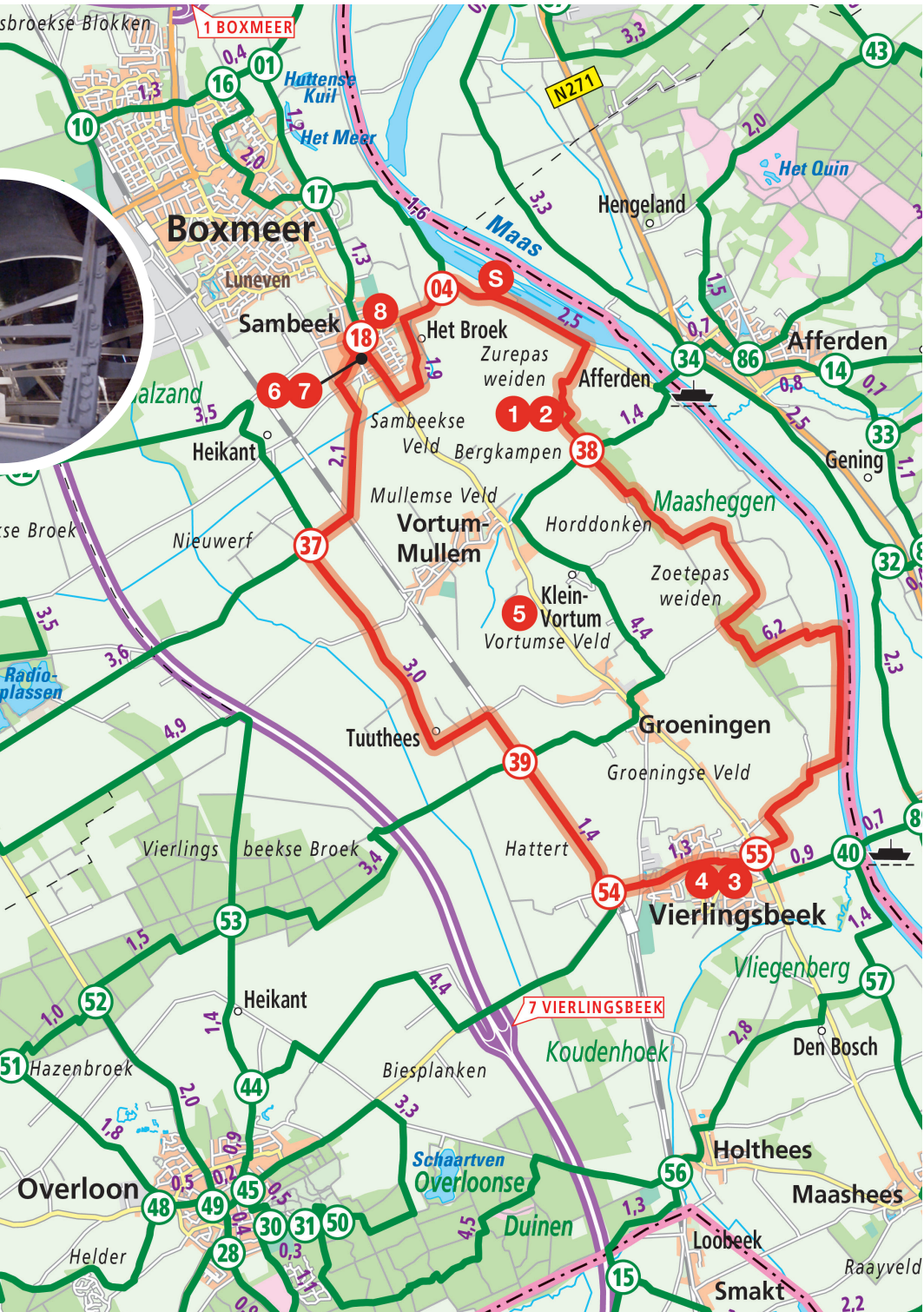

Figure 1: Map of the Maasheggen region in the Netherlands, showing the location of the bridge structure (inset image) and the route (red line) through the area. The map includes various geographical features such as rivers, fields, and settlements.

— Geniet van Een Goei Leven in het Land van Cuijk —

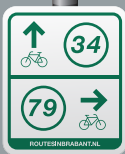
Bezoek je graag historische gebouwen, unieke musea en bijzonder religieus erfgoed? Of ben je meer geïnteresseerd in evenementen van (inter)nationale allure? Vertoef je graag op of in het water? Of zoek je jouw rust liever in een bos- of hegrijke omgeving? In het Land van Cuijk hoef je niet te kiezen. We hebben het. Allemaal.

Onze regio staat niet alleen bekend om de bezienswaardigheden, de talrijke activiteiten en de ongekende fiets- en wandelmogelijkheden. Het Land van Cuijk staat ook voor Een Goei Leven. Je proeft het bij de gastvrije inwoners maar in ook de gerechten die, vaak met ingrediënten uit de regio, met passie worden bereid. Kom ervan genieten! Kijk voor uittips, eet- en drinklocaties en overnachtingsadresjes op visitlandvancuijk.com.

UNESCO-biosfeergebied De Maasheggen

Het 'goeie leven' (rust, gastvrijheid, traditie, heerlijk eten) ervaar je ook in De Maasheggen, het oudste cultuurlandschap van Nederland. Het heggenlandschap heeft in 2018 de status van UNESCO Man & Biosphere gekregen. Als enige in Nederland.

Waarom je De Maasheggen zeker eens moet bezoeken? Je kunt er heerlijk fietsen en wandelen. Het gebied ademt geschiedenis. En je ontdekt er natuur die je elders niet ziet. Ga voor bezoektips en routes in De Maasheggen naar maasheggenunesco.com.

FIETSKNOOPPUNTEN

Volg de route van knooppunt naar knooppunt via de herkenbare fietsknooppuntborden. Je fietst eenvoudigweg van nummer naar nummer. Op bordjes die langs de kant van de weg staan, vind je de cijfers van de knooppunten. Pijlen wijzen je vervolgens de weg naar het door jou gekozen nummer.